

SLOVENSKI NAROD.

zuhaja vsak dan zvečer, izimti nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od piterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vradojo. — Uredništvo in upravljenje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritličju. — Upredništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vojna na Dalnjem Vztoku.

Vojna sreča — opoteča!

Rusom se je doslej potopila pred Port Arturjem samo ena velika vojna ladja — oklopica »Petropavlovsk«, dočim so bile vse druge ladje, kakor »Retvizan«, »Česarevič« in »Palada« sicer poškodovane, vendar ne toliko, da bi se ne dale več popraviti in da bi bile za vselej nespособne za boj, a navzlio temu se je z vso resnostjo že zatrjevalo, da je vsled teh izgub ruska portarturška eskadra takoreč že uničena in da v vojni ne pride več resno v poštev. Ko se je potopila oklopica »Petropavlovsk«, so vsi Rusiji sovražni listi naglašali, da je to za Ruse tako katastrofa, katere ne bodo mogli preboleli, in da je z izguho »Petropavlovsk« definitivno zapečetena usoda ruskega brodovja na Dalnjem Vztoku in portarturške trdnjave. Tudi mi smo takrat poudarjali, da je pogibel te oklopnice velik udarec za Rusijo, ne toliko, ker se je potopila ta dragocena ladja, kakor zlasti, da je Rusija zaeno z ladjo izgubila tudi enega izmed najboljših svojih pomorskih admirala Makarova. Izguba ene oklopnice sama na sebi za Ruse ne pomenja mnogo, smo naglašali mi, nasprotniki pa so zatrjevali, da je izguba »Petropavlovsk« odločila ves daljni razvoj vojnih operacij na morju. Radovedni smo, kaj poreklo sedaj ti Japencem prijazni listi, ko sto se admiralu Togu pred Port Arturjem, kolikor je že namreč dosedaj dokazano, naenkrat potopili kar dve veliki vojni ladji. Ali bodo tudi v tem slučaju govorili o silni katastrofi, ki je zadela Japonsko?! Dvomimo! —

Iz Čifuja se brzojavlja: Iz Taliana došli Rusi poročajo, da ste v ponedeljek pred Port Arturjem zadeli ena japonska oklop-

nica in ena velika japonska križarka na ruske mine ter se potopili.

Reuterjevo brzovljavo agentstvo pa prihaja podrobnejše poročilo, ki se glasi: Po poročilih tu sem došli Rusov ste se pred Port Arturjem v ponedeljek potopili oklopica »Šikišima« in velika križarka »Asama«, in sicer med bombardiranjem Port Arturja. »Šikišima« je izginila v valovih v dveh minutah, »Asama« pa se je šele potopila, ko so jo Japonci hoteli spraviti v varnost. Rusi zatrjujejo, da so jim dali te informacije ruski oficirji v Dalnjem. Neka ruska torpedovka je odpula iz portarturškega pristanišča, a se je takoj umaknila, ker se je pojavilo na obzoru močno japonsko brodovje. Iz-hod iz pristanišča je bil popolnoma zaprt, a sedaj, ko so se odstranili potopljeni japonski branderi, je zopet prost, a vendar še zelo nevaren. Zvezza z Dalnjim je popolnoma pretrgana. Tukajšnji ruski konzul je dobil poročilo, da ni bilomogoče od posadke na oklopni »Šikišima« rešiti niti enega moža. Druga vojna ladja, ki je zadela ob rusko mino, ni velika križarka »Asama«, ampak oklopica »Sujic«. In da te vesti niso prazne, dokazuje uradno poročilo admirala Toga, ki ga je poslal v Tokijo, ki se glasi: Vsled nepredorne negle je 15 t. m. trčila križarka »Kasuga« na križarko »Jošino«, ki se je v nekaj minutah potopila. Rešili smo samo 90 mož. Iste dan je zadela oklopica »Hacuse« na rusko mino ter se potopila. Od posadke smo rešili 300 mož.

To je prvikrat, da pripozna admiral Togo, da je tudi njega zadela nesreča. In kar naenkrat izgubiti dve ve-

liki vojni ladji, to pač ni malenkost in prav lahko bi se govorilo o silni katastrofi, ki je zadela nenadoma Japonce. To izgubo pa bodo tem bridkeje čutili, ako so bila resnična njihova dosedanja poročila, da še njihova mornarica doslej ni trpela prav nikake škode, ker bodo prišli do spoznanja, da je tudi vojna »sreča opoteča« in da tudi njihove ladje niso zavarovane proti sovražnim kroglim, minam in raznim nezgodam, kakor so si morda doslej, ko se jim je smehljala vojna sreča, domišljevali!

Oklopica »Hacuse« je ena izmed največjih japonskih vojnih ladij. Dolga je bila 122 m, široka 23 m in je imela deplacma 15.240 ton s 16.117 konjskimi silami. Oklopica je bila zgrajena l. 1899. Admirana je bila s 54 velikimi in malimi topovi in je imela posadko 740 mož. Od te posadke je bilo rešenih, kakor poroča admirala Toga, samo 200 mož, da se jih je torej 440 potopilo.

Križarka »Jošino« je bila dolga 110 m, široka pa 14 m; obsegala je 4225 ton in je imela 15.967 konjskih sil. Zgrajena je bila l. 1892. Na križarki je bilo 41 topov in posadka 360 mož. Ker se jih je od tega mošta rešilo samo 90, je torej utočilo 250 mož, da je torej v nedeljo poginilo pred Port Arturjem najmanj 690 Japoncev.

To je brez dvoma hud udarec za Japance.

Veliko vprašanje pa je, ako se poročila iz Čifuja nanašajo na iste dogodke, katere je admiral Togo uradno sporočil v Tokijo. Togo pravi, da ste se ladji potopili v nedeljo 15. t. m., dočim poročila iz Čifuja zatrjujejo, da so se dotični dogodki dogodili v ponedeljek dne 16. t. m. Ali se ta poročila samo motijo v dnevnu, ali pa je admiral Togo drugi dan v pondeljek zopet izgubil dve ladji, a to previdno v svojem poročilu zamolčal? Mogoče bi to že bilo, saj so Japonci dosedaj svoje izgube najskrbneje prikrivali, da smo še

in jugovzhodu morje, na vzhodu pa mongolska ravan in reka Noni.

Dežela je v pretežni večini gorata, le ob morski obali v Korejskem zalivu pri Takušanu in ob reki Liao od Inkova, Niuevanga proti Liaojangu in Mukdenu se razprostitev rodovitni ravnini, ki ste ne samo najbolj obljudeni izmed vseh delov prostrane Mandžurije, ampak stojite tudi na najvišji kulturni stopnji.

Najvišje gorovje je Čankošan, ki se dviga na desnem obrežju reke Jalu in dosega v Pejšanu jugovzhodno od Vladivostoka, oziroma Posjetskega zaliva ob izviru reke Tjumen največjo svojo visoko 2440 metrov. Čambošan oziroma Pejšan je razvodje med rekama Jalu, Tjumen in Sungari. To gorovje se ob izviru reke Tjumen deli proti severu v več gorskih hrbtov, ki se raztezajo po celi severovzhodni Mandžuriji; tudi proti jugu se gorovje deli na mestu, kjer se Jalu obrne proti jugu, v več panog, ki se razprostirajo po vsi, na levem bregu reke Liao ležeči jugozapadni Mandžurski in končno preidejo v nizko, a vključno silno divje gridevje polotokov Liaotong in Kvantung. Preko gorovja, ki se dviga med rekama Liao

in Jalu, vodita dva glavna gorska prelaza, ki sta pa zelo nedostopna, in sicer prehod na severu ob izviru reke Hun, na kateri leži glavno mesto Madžurije Mukden, in bolj na jugu prelaz Motien ob izviru reke Badao, ki teče v Jalu, in Tajce, ki se izliva v Liao in na kateri leži Liaojang, glavno rusko taborišče in bivališče generala Kuropatkina. Vsi ti gorski prelazi so silno nedostopni; najvažnejši med njimi pa je prelaz Motien, ki veže Fengyangčeng v dolini reke Badao z Liaojangom v ravnini reke Tajce. V bližini tega prelaza ni nobenega drugega gorskega prehoda, vsled česar je tudi populoma izključeno, da bi Japonci mogli obiti ta prelaz, kakor so nekateri listi poročali. Kje bi naj vendar prišli Japonci preko gorovja, ko je še prehod preko Motiena tako težaven, da ga je le težko zmagati. Tudi v kitajsko-japonski vojni l. 1894. je hotela japonska divizija prekoradiči Motien in vdreti po dolini reke Tajce proti Liaojangu in Mukdenu. Prelaz Motien je stražil samo eden neznaten kitajski vojaški oddelek. Navzlie temu si močna japonska armada ni mogla izvojevati prehoda preko prelaza Motiena. Ali bo v tej vojni to drugače, o tem nas bodo

to pot presenečeni, da so sploh priznati izgubo »Hacuse« in »Jošina«. Kaj ko bi bilo to priznali samo, da bi lažje prikrili svojo drugo izgubo?

Ni izključeno! V tem slučaju pa bi značila izguba oklopnic »Šikišima« in »Sujic«, odnosno »Asame« — ne vstevši »Hacuse« in »Jošina« — za Japonsko prav pravčato katastrofo in kdo ve, ako bi še nadaje mogla vzdržati neomejeno gospodstvo na morju? In če se tudi vesti iz Čifuja in poročilo admirala Toga nanašajo na iste dogodke, vendar je pogibel dve veliki vojni ladji za Japonce že dovolj občutna in bo mnogo pripomogla k temu, da bo se obleganje Port Arturja zavleklo. Napad z morske strani ne bodo več tako ljuti, portarturški posadki pa bo rasel pogum — in kdo ve, ako ni katastrofa, ki je sedaj zadela Japone, rešila Port Artur, da bo z uspehom kljuboval obleganju?!

Položaj pri Fengyangčengu.

General Kuropatkin brzovljavlja carju Nikolaju: Japonske predstave, ki so 14. t. m. zavzele Sinkailin in Kangiapucu, 34 km severovzhodno od Fengyangčenga, so se umaknile v Feilinčjan. V dolini ob izlivu Tajangha v reko Badao se nahaja mali japonski oddelek. Sinjana Japonci niso zasedli. Precej močan japonski oddelek je utaborjen v Sedzikogi, 25 km jugovzhodno. Takušan so Japonci takisto kakor se poroča, zapustili. V Lunvanmiavu se nahaja 600 Japoncev, v Salicajpadzi pa 300 mož pehotne in konjenice pa brez topov. Vsa ostala japonska armada se je umaknila v smeri proti Fengyangčengu. V Kabalinu, 36 km jugovzhodno od Fengyangčenga je utaborjeno 5000 Japoncev. Od torka tu silno dežuje in ceste so v najslabšem stanju.

Tudi general Saharov brzovljavlja, da se Japonci na celi črti umičajo proti Fengyangčengu. Japonci so se umaknili iz Selinčana v

Fengyangčeng in so se tamkaj utaborili. Takisto so Japonci zapustili tudi Sikučindzo in Takušan, samo manjši oddelki se še nahajajo v Kondukanu in Sinjanu.

Uradno poročilo o izkrcanju na Liaotongu.

Japonsko uradno poročilo pravi, da se je druga armada 5. t. m. izkrca pod zaščito vojnih ladij na zato določenih mestih. Izkrcanje se je pričelo ob 8. uri zjutraj. Sovražnika ni bilo videti nikjer. Po poročilih Kitajcev je bilo v Pulantienu 300 ruskih vojakov, v Gimsukavi 100, v Pitsukavi 300, v Piecu pa 600.

V Pitsukavo se je takoj poslal močan oddelek, ki je uničil železniško progo in brzov.

V petek 6. t. m. so naši oddelki po ljutem boju z ruski predstavami zavzeli postajo Pulantien. Istočasno je železniški polk razdejal most in pretrgal brzov. Pri tem so Japonci zadeli na 300 mož sovražne pehotne in na 100 kozakov. Štirje Japonci so ranjeni, eden pa ubit. Ruski vojaški oddelek v Gim-sukavi se je brez boja umaknil, da so Japonci brez odpora lahko razdejali železniško progo.

V soboto 7. t. m. so japonske predstave razgnale 100 kozakov in uničile železniško progo in brzov pri Sansilipu. V boju so padli 3 prostaki in 1 poročnik, 9 mož pa je bilo ranjenih. 13. t. m. so Japonci uničili železniško progo severno od Pulantien. 16. t. m. so japonski oddelki zavzeli Čišaton in Čilišan, kjer so se nahajali štirje ruski polki z 8 topov. Rusi so se umaknili proti jugu. Japonci so izgubili 146 mož.

Izpred Vladivostoka.

»Daily Mail« poroča, da so japonske vojne ladje zopet izginile izpred Vladivostoka in da več ne blokirajo tega pristanišča. Pred nekaj dnevi sta brez vsakega zadržka priplula v pristanišče dva parnika, katera je nedavno kupila Rusija v Ameriki. Ja

poučili najbližnji dogodki. To samo nimogrede! Vse to gorovje — izvzemši hribovja na Liaotongu in Kvantungu — je pokrito z velikanskimi skoropredornimi gozdovi, po katerih ponajveč še ni pela sekira. Ceste v teh krajinah so zelo redke in še te so ponajveč take, da je vsak promet na njih nemogoč. Po dolinah prevladuje močvirnat teren in spomladi, ko začne led in sneg kopneti, in poleti, ko nastopi polletno deževje, so doline enake jezerom, iz katerih se dvigajo samo zvišenejši kraji. V tem času je vsak promet nemogoč in populoma naravno je, da se v takih okolnostih tudi ne morejo vršiti nobene vojne operacije.

Najrodomovitnejši in zelo obljueden del Mandžurije je na severovzhodu ravan reke Sungari, kjer se nahajajo bogata mesta Čangčun, Hulančen, Bajansus in Harbin. To pokrajino imenujejo žitno zakladnico Mandžurske. Žita, zlasti rž se tu prideva vsako leto ogromne množine. Takisto rodotivna in še bolj obljuedena je ravan reke Liao, kjer prebivajo skorod izključno sami Kitaje. Vsa ta dolina je marljivo obdelana, vsak košček je porabljen, da je vse ravne podobno velikemu cvetočemu vrtu. Ob Liao je največja in najstarejša kultura, tu je tudi domovina kitajske cesarske rodotivne. Mukden, Liaojang in Niuevang so mesta, kjer bujno cvete trgovina in se širi promet. Vse to pa bo uničila sedanja vojna!

LISTEK.

Bojno polje na Dalnjem Vztoku.

III.

Pozorišče vojnih dogodkov in Párizovo jabolko, za katerega se je vnela sedanja rusko-japonska vojna, je Mandžurija, dežela, koja je bila do nedavnega časa v Evropi znana jedva po imenu, za katerega pa se je sedaj jeli zanimati ves svet.

Ne bo torej odveč, ako podamo nekaj zemljepisnih podatkov o tej zanimivi pokrajini in ako spregovorimo tudi nekaj besed o njenem prebivalstvu, to tembolj, ker o Mandžuriji celo iz večjih zemljepisnih del ni lahko dobiti jasne in točne slike.

Mandžurija je približno tako velika, kakor Avstro-Ogrska z Bosno in Hercegovino, ima pa po najnovjih ruskih poročilih komaj 12 do 13 milijonov prebivalcev. Njeno meje so večinoma naravne. Na severu reki Argun in Amur, na vzhodu reki Usuri in Sungača in jezero Hanka, proti Koreji Tjumen in Jalu in gorovju Hejšana in Čanbošana, na jugu

ponskih vojnih ladij ni bilo nikjer, da bi ju zadrževalo. »Daily Chronicle« pa javlja iz Tokija, da se je vse civilno prebivalstvo na ukaz mestnega poveljnika moralo iz Vladivostoka izseliti v priamursko pokrajino.

Rusi v Koreji.

Iz Šanghaja se preko Pariza počela, da so kozaki razdejali pri Andžu most preko reke Jalu in soprezzali tudi brzojavno žico severno od Pjengjangga. Japonci so poslali močno armado v severno Korejo, da bi pregnala kozake in zagotovila zvezo glavne japonske armade z generalnim štabom. Sklepa se, da je pri Gensanu zbrana močna in mnogoštevilna ruska armada.

Japonci v Niučvangu.

Parški »Matin« je dobil iz Petograda poročilo. Generalni štab je dobil brzojavko, da so Japonci zasedli Niučvang. Zadnja ruska posadka se je umaknila. Do sedaj vlada še mir in red v mestu.

Iz delegacij.

Avstrijska delegacija.

Budapešta, 19. maja. Pročasni odsek je odobril poročilo poročevalca marki Bacquehema. V poročilu se pravi: »Odsek je sprejel z veseljem na znanje zatrdilo ministra zunanjih zadev, da so razmere z našimi zavezniki, kakor tudi z vsemi drugimi velesilami, posebno z Rusijo, popoloma izborne. Odsek obžaluje rusko-japonsko vojno in vidi v strogi neutralnosti velesiljamstvo, da ostane vojna omejena na prvotno torišče. Nadalje se konstituje v poročilu, da so dogodki na Vztoku očitno zmerno vplivali na balkanske narode, in da v Sofiji in v Carigradu prodira prepričanje, da je mirni dogovor najboljša rešitev zmed. Turško-bolgarsko sporazumljene ima zaželeni uspeh, da za Evropo zasedaj prenehajo balkanske skrbi. Nadalje pozdravlja poročilo angleško-francoski dogovor, ki je velikega političnega pomena ter izreka grofu Goluchowskemu priznanje in zahvalo.

Nato je poročal del. dr. Pergelet o proračunu za mornarico. — Poveljnik mornarice, admiral baron Spaun je razlagal razne novotarije pri vojni mornarici, povedal, da naša mornarica ne more slediti novim tehničnim napravam, ker se ji dovoljujejo premali letni obroki, da pa veljajo isti momenti, ki jih je poudarjal vojni minister glede pripravljenosti armade, v popolni meri tudi za vojno mornarico. Nadalje je razpravljal zaupno o novih konstrukcijah pri ladjah drugih držav. Kakor vojni minister je tudi admiral Spaun izjavil, da za nove zahteve seveda ne

morejo odločevati politične razmere, pač pa ima vsaka država dolžnost, si svojo obroženo silo tako urediti, da je vedno pripravljena, ako se ji nena doma vsili v vojno.

Pri razpravi o okupacijskem kreditu je odgovarjal minister baron Burian na razne interpelacije, ki so bile stavljene nanj tekom debate. Glede pravoslavne avtonomije je reklo, da je že izdelan načrt avtonomskih statut, ki so jih odobrili duhovščina, posvetni mero-dajni elementi in deželnna vlada. Upati je, da načrt kmalu potrdi tudi patrijarhat. Potem je govoril o organizaciji kmečkih občin, o čimer ima minister že tudi izdelane načrte. Tudi vprašanje o davčni reformi je marljivo proučeval. Kmalu se izvrši revizija železničnih tarifov, posebno v prilog lesotruštu. Okupacijski kredit se je nato sprejel. (O tem bomo še imeli najbrže priliko pisati.)

Ogrska delegacija.

Budapešta, 19. maja. Delegacija je začela razpravljati o proračunu skupnega vojnega ministrstva za leto 1905. Poročal je Münnich. Vojni minister vit. Pitreich je podal slično izjavo kot v avstrijski delegaciji.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 19. maja. Zborica je naprej podelila dedno magnatsko čast grofom Siegfriedu in Žigi Wimpfen ter baronu Trautenuuu, potem pa začela razpravljati o investicijski predlogi. Posl. Komjath (Kossuthovec) je izjavil, da se bi stagnacija v trgovini in industriji ozdravila le s samostojno carino. Tudi poslanec Ernszt in Szekerdnyi sta kritikoval predlogo, ki pa je bila končno vendarle v splošnem in v podrobni debati sprejeta v drugem branju.

»Prijateljsko soglasje« med Avstrijo in Italijo?

Dunaj, 19. maja. »Die Zeit« poroča iz delegacijskih krogov, da niti vojni minister niti admiralski Spaun nista povedala pravih vzrovkov, zekaj se zahteva toliko milijonov za novo oboroževanje. Na konferenci med grofom Goluchowskim in italijanskim ministrom Tittonijem v Opatiji se ni doseglo popolno sporazumljene glede vseh prepornih točk na Balkanu. Avstrija se je pri tej priliki temveč prepričala, da hoče Italija zasledovati tako balkansko politiko, ki nasprotuje avstrijskim interesom. Sicer pa tudi ni tajnost, da si Italija od tačas močno prizadeva, da oborožitev svoje armade in mornarice čim hitreje spoponi. To je napotilo avstro-ogrsko vojno upravo, da

Sofija, 19. maja. Govori se, da knez Ferdinand ni hotel sprejeti turškega poslanika Munir paše, ki ga je prišel vabiti na obisk v Carigrad.

zahteva, naj se kakor brž mogče spopolni vojno stanje armade in mornarice do skrajne višine. Le nekatrim posebno zanesljivim delegatom (dr. Šusteršča ni med njimi!) se je ta pravi vzrok zaupal.

Papežev protest.

Pariz, 19. maja. Danes se je vršil izvenredni ministralni svet, ki se je bavil s protestom papeža proti potovanju predsednika Louheteta v Rim. Ministrski svet je sklenil, da odpokliče francoskega poslanika s papeževega dvora, ako bi Vatikan izdal tozadenvni protest v javnost. Sicer pa se z izvršitvijo sklepa počaka še toliko časa, da se dokaže, da je papež tak protest razen Franciji postal tudi še drugim velesilam. — Iz Rima se poroča, da je francoski poslanik v Vatikanu. Nisard, si vzel dopust na nedoločen čas ter odpotoval iz Rima.

Iz Srbije.

Belgrad, 19. maja. Kakor poroča »Politika«, se bo vršilo mazilje kralja Petra v Belgradu ter bodeta slavnosti prisostovala kneza iz Bolgarije in Črnogore.

Belgrad, 19. maja. Danes bi se bila moralna vršiti sodna razprava proti bivšemu ministru Velji Todoroviću, ki je bil obdolžen, da je z bivšim tajnikom kralja Aleksandra, dr. Petronjevićem poneveril državi velike svote. Todorović pa je tik pred obravnavo predložil pravilne račune o porabi manjkujočih 93 000 dinarjev. Kasacijski dvor je vsled tega moral takoj razveljaviti odsodo zoper dr. Petronjevića.

Belgrad, 19. maja. Kralj Peter je v Šabcu imel nagovor na mesečane ter je izjavil, da ostane vedno ustavni vladar ter bo vedno spoštovan ustavo. Narod se mora uveriti, da so presenečenja na tem polju izključena.

Dogodki na Balkanu.

Sofija, 19. maja. Danes je bil takoj velik sestanek zastopnikov makedonske organizacije in raznih bolgarskih političnih strank, da izposlujejo od velesiljamstvo, da ne bodo turške oblasti zavlačevale vračanje bolgarskih begunov v domačijo ter da se za prvi čas pre-skreve z živili. Istočasno so se v ta namen storili prvi koraki pri zastopnikih Avstrije, Rusije in Italije.

Sofija, 19. maja. Govori se, da knez Ferdinand ni hotel sprejeti turškega poslanika Munir paše, ki ga je prišel vabiti na obisk v Carigrad.

Veliki nemiri na Ruskem.

Ljubljana, 19. maja. V Odesi so se primerile včeraj krvave demonstracije revolucionarskega značaja. Nad 600 vseučiliščnikov (večinoma Poljakov?) in delavcev se je zbralo pred županovo hišo ter vpielo: »Proč z

Rusijo! Dajte nam našo svobodo! Dostil časa smo že sužnji!« Obenem so streljali na hišo vojaškega poveljnika, ki je brž brzojavil po kozake. Demonstrantje pa so se uprli kozakom ter začeli na nje streljati. Boj je trajal od 9. zjutraj do 4. popoldne. Izmed kozakov je bilo 5 mrtvih in 15 ranjenih, dočim je bilo na strani demonstrantov ubitih 30 delavcev in 15 dijakov. Celo mesto so kozaki zasedli. (Treba je naglašati, da je poročilo iz — Ljubljana. Uredn.)

Nagrada velikemu knezu Cirilu.

Petograd, 19. maja. Car je dovolil velikemu knezu Cirilu, da se poroči z veliko vojvodinjo Hesensko, ker se je pri potopu »Petropavloska« tako junško vedel. Velika vojvodinja se je odrekla zpanaži.

Dopisi.

Iz Kamnika. »Čevljar baron« je dopadel vobče, zato smo se res čudili, ko smo brali kritiko, prihochen v »Slov. Narodu« z dne 17. t. m. Gospodopisnik naj bi bil vendar najprvo natanko prebral naslov igre, priti bi bil moral do spoznanja, da je »Čevljar baron« le šaloigra. Naloga šaloigre je menda vendar, občinstvo zabavati in to je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejšnje igre, katere so se pod prejšnjim gospod režiserjem uprizorile, primerjajmo le kritiko predstave »Mlinar in njegova hči«, katera menda tudi ni niti moderna niti nova, omlačena pa je predstava »Čevljar barona« popularna dosegla. Nič bi ne imeli zoper strogo kritiko, če bi le gospod kritik bil toliko dosleden in bi bil pomedel tudi vse prejš

vi uradniki avtonomnih uradov slovenskih dežel, Sodnje Štajerske, Spodnje Koroške, Kranjske, Primorske in Istre tega le v njihovo konstitu in tudi gotovo le v prid občin samih (kot tukih) vršačega se shoda, oziroma obstoječega društva, ki hoče le olajšati bremena, katera občine z visokimi nakladami in dr. težijo. Predlogi naj se kolikor mogoče še pred shodom, da bodo mogoče gladko zborovati, pošljeno na naslov Franc Kovača, tajnika okrajnega zastopa Šoštanj, v Velenju na Štajerskem! Toliko za sedaj, prihodnjie več. — Odbor.

Vrtna veselica pevskega društva „Ljubljana“ se vrši, kakor že naznajeno, binkoštno nedeljo, oziroma v služaju neugodnega vremena na binkoštai ponedeljek. Pevski zbor se prav marljivo pripravlja in bo izvajal sledeče skladbe: A. Nedved: »Vojaci na potu«, moški zbor. Vilko Nedved: »Himna k. 40-ji godišnjici hrvatskega pevskega društva »Kolo« moški zbor. E. Grieg: »Novi dom«, moški zbor z bariton-samospovom in spremljavanjem orkestra. Samospov voje g. M. Pavšek. Za kegianje na dobitke je tudi tako veliko zanimanja, kar provzročajo gotovo velika darila, namred I. 40 K., II. 25 K., III. 15 K., IV. 5 K. Keglanje se zaključi na binkoštai ponedeljek ob 9 uri zvečer.

Društveno dvajsetletnico proslavi pevsko društvo »Slavec« dne 5. junija z veliko vrtno slavnostjo, spojeno s pevskim in godbenim koncertom, kegljanjem na dobitke ter drugim najraznovrstnejšim sporedom. Dasi se je društvu od raznih slovenskih, posebno pa hrvatskih pevskih društev izrekla želja, naj bi »Slavec«, kot najstarejše ljubljansko pevsko društvo, proslavil svojo dvajsetletnico na najslovesnejši način, vendar je odbor ukrenil, oziroma se na druge vršče se slavnosti, prirediti to društveno slavlje na ožji podlagi ter je povabil na prijazno prisostovanje, vsled sklepa društvenega pevskega shoda, pevske zbore »Glasne Matice«, »Ljubljane«, »Merkurja« ter »Šišenske čitalnice« in »Žirovnikov zbor« iz St. Vida.

Prevrtanje bohinjskega predora. V tork 31. t. m. bo bohinjski predor izgotovljen, kar se bo stovesno praznovalo. Slavnostnemu času bo prisostvoval železniški minister dr. Wittek, zastopniki raznih oblastev in občin in odpodlanci dež. odbora kranjskega in goriškega. Podjetnik Caccioni je dal napraviti z ozirom na važni dogodek posebne kolajne, ki se razdelijo med udeležence. Po slovesni otvoritvi predora se bodo udeleženci pejali skozi tunel iz Podbrda na goriški strani v Bohinjsko Bistrico.

Požar. Iz Rodice v kamniškem okraju se nam piše: Dne 18. t. m. ob eni popoldne je začelo tu goreti in sicer pri Mariji Pavli h. št. 3. Pogorelo je vse poslopje. Ogenj je nastal valed neprevidnosti domačih otrok. M. Pavli je bila zavarovana samo za 600 K.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu. Janez in Jožef Krnc iz Sel pri Šmarjeti, okraj Mokronog, sta bila obtožena zaradi hudoobdelstva nasilnosti. Dne 23. marca so prišli k »Prosenčevima črevljarji« v »štercu«. Mojster je imel s sabo dva pomočnika. Jožef Krnc trdi, da je začelo na kopač, ki so šli z gore, brez vsakega povoda leteti kamenje. Bil je zadet v prsi in nato z motiko po celu. Ne ve, kdo je metal kamenje, ker je bilo tema. Kopač Alojzij Mesojedek je takoj zatevil ime onega, ki je udaril; zato je šel v hišo. Odločno zanika, da bi bili silili pri zaprtih vratihi v hišo, on sam je šel, ko je Mesojedek že iz sebe prišel. Noža on ni imel, pač pa njegov brat en pipec, kojega je rabil v vinogradu. Njegov brat potrdi to izjavu s pristavkom, da mu je Jožef na vprašanje: »Kdo te je udaril?« odgovoril: »V hišo je ušel«. Anton Marenčič, črevljarski pomočnik, sam prav dobro ne ve, kdaj da bi bil udaril Krnca z motiko, ali v veži ali zunaj pri vrtu. Izgovorja se pa, da on ni metal kamenja, to je skoro govor storil njegov tovarš Lozar. Prav pa, da mu je Janez grozil, ga zaklati. Dobil je tudi dve zaščitni, ne ve pa ali od vsakega eno, ali obe od Janeza. Reza Prosen st. tudi ve, da je Lozar prvi šel iz hiše; mojster Rogina je le Marenčetu ukazal, da naj gre po Lozarja, ker se je bat kakih neumnosti. Kmalu pa je priletel Mesojedek v hišo in Lozarju in Marenčetu očital, zakaj so kamenali. Ko je bil zunaj vrišč, tiščala je vrata, ne ve pa, kdo je hotel v vežo vdreti. Ko sta tožena prišla v sobo, bila so vežna vrata odprtta. Kaj se je v sobi godilo, ne ve nič. Marija Prosen pa je videla v roki J. Krnca nož. Prav pa, da sta Marenčetu vsak eno za vse spripeljalac. Zdravniško sprjevalo pa tudi potrdi, da je moral biti J. Krnc udarjen z ostrom orodjem. So-

dišče je na podlagi teh izpovedb oba Krnca oprostilo od hudoobdelstva javne nasilnosti, a odsodilo ju radi prestopnika, in sicer Janeza na 3 dni, Jožeta na 48 ur zapora. — France Kastelic je tožen na podlagi §§ 99, 431, 436. Doma je v Trnovcah pri Višnji gori, vojak 27. brambovskega pešpolka, že radi težke telesne poškodbe na 7 mesecov jede kaznovan. Vsa obravnavna pokazala je zopet enkrat žalostno družinsko življenje v neslogi. Ode in mati toženega, brat in sestra, razdeljeni so v dva tabora. France Kastelic je tožen, da je a) 4. aprila 1904 svojemu bratu grozil z umorom, b) da je 18. marca 1904 z brezovo metlo Jožefu in Franco Retar udaril eno po roki, drugo po glavi. Toženi pripozna deloma sam krivo, s ne v celem obsegu. On je popravil pri žganju, ležal pri peči, mati pa mu je ukazala, da naj gre v hlev k živini pogledat. A dobil je vežna vrata zaprta. To ga je vzejilo. Ko je vrata odpiral, prileti brat in ga udari s kolem po glavi. Kam je takrat brat zbežal na ve, posvetil je sicer v bratovo spalnico, a ni nikogar opazil. Šel je potem k Retarjevemu hlapcu Gustavu Weberju so bili dne 18. t. m. ukradeni črevlji, katere je imel na vozlu, ki ga je bil pustil stati na Tržaški cesti. Policia je tuštu na sledu.

Koncert društvene godbe vrši se jutri 21. t. m. od 8 do 12. ure zvečer pri »Lloydus«. Člani društvene godbe so vstopnine prosti, nečlani plačajo 40 vin.

Tatvina. Ranzingerjevemu hlapcu Gustavu Weberju so bili dne 18. t. m. ukradeni črevlji, katere je imel na vozlu, ki ga je bil pustil stati na Tržaški cesti. Policia je tuštu na sledu.

Vlom. Dne 19. na 20. t. m. med 10 in 11. uro zvečer je vlomil neznan tat in Plankarjevi gostilni na Dolenski cesti štev. 53 okno, skozi koje je prišel v sobo in tam vlomil dva predala pri omari ter pokradel nekaj cigaret in 50 vin. denarja. Tat je dosedal neznan.

Belavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 20 Hrvatov, nazaj jih je prišlo 37, v Hebih je pa odšlo 21.

Izgubila je Jožef Richterjeva denarnica, v kateri je bilo 20 K 10 vin. denarja.

Hrvatske novice. Velik požar v Ogulinu. Parna žaga bratov Neuberger je zgorela z vso veliko zalogo. Škoda znaša 600.000 kron.

Bančni guverner vitez Bilinski se je mudil te dni v Zagrebu ter si ogledal razne denarne zavode in industrijska podjetja.

Velikotatvino zlatnine, srebrnine, denarja in obleke sta izvršili pri goštinčarju Höschu v Zagrebu pri njem službujoči Jožef Zupanc iz Celja in Ana Meljak iz Ljubljane ter izginili iz Zagreba.

Štrajk na zagrebškem vseudišču. Danes je minulo leto, ko je polica vdrila v hrvatsko vseudišče.

Za kršeno pravo in za čast vseudišča se je uvelia takoj akcija od strani dijašča in akad. senata.

Ker vladu na tozadovne proteste še do danes ni odgovorila, je sklenilo celokupno dijaščo, da na obilnicu tega dneva ne pride noben dijak na vseudišči niti k predavanjem, niti k kakemu drugačnemu opravilu.

Roparski humor. V Novi Hroščenki pri Brnu so trije potepuhni umorili in oropali zakonsko dvojico Vahala, ki sta se vrnila šele pred kratkim iz Amerike. Roparje so prijeli.

Češki Sokoli na Francoskem. Včeraj je odšla iz Prage deputacija 36 mož čeških sokolskih društev v Aras, kjer se vrši o Binčkih velika francoska telovadna slavnost.

Ustrelil se je sekcijski načelnik v italijanskem vojnem ministru general Frederico Morozzo della Rocca, kakov pravi v pismu, ker je vesel, da more oditi s sveta, ki se mu gnusic.

Ameriški doktorat zobozdravnikov. Nemško državno so

dišče je izreklo, da pomeni doktorski naslov, kakršen se pridobi na ameriških zobozdravniških visokih šolah,

umazano konkurenco ter se tak na

slav po celi Nemčiji prepove. S tem je zadeh 326 zobozdravnikov in zobnih tehnikov.

Nova železniška zveza med Avstrijo in Bavarsko. Bavarski deželni zbor je dovolil, da se pri Waldkirchen nadaljuje železnica iz Šumave po Bavarskem. Železnišca se začne graditi prihodnje leto.

Dva ameriška milijonarja. Pericaris in Varlyja, so vjeli marokanski morski roparji ter zahtevajo za nju visoko od kupnino.

Mačke v Port Arturju. Neka ruska dama, ki se je ravno kar vrnila iz Port Arturja v Petrograd, pripoveduje, kako je učinkovalo bombardiranje trdnjave na mačke. Pod njenim oknom na nasproti hiši se je pri vsakem bom-

bardiraju zbral pet mačk. Pri vsakem strelu iz topa — bum, bum! — so se vzpel na zadnje noge ter niso bile sicer prestrašene, pač pa razjarjene. Ko je potem priživila bomba po zraku — iiii! — razvela se je med mačkami buda bitka. Planile so druga na drugo, skakale in puhalo so okoli, kakor mali tigri, kakor da bi druga drugo delalo odgovorno za streljanie tam sunči. Ko so se nateple, polegle so utrujene, dokler se ni zopet začela grmenje topov.

„Klub slovenskih agonomov“ na Dunaju si je izvolil na zadnjem občnem zboru za letni tečaj 1904 slednji odbor: Predsednik: Franjo Pahernik, kand. forest; podpredsednik: Alojzij Hočevar, kult. teč.; tajnik: Anton Podgornik, stud. agr.; blagajnik Fr. Holz, kand. agr.; preglednik Rado Lah, kand. agr.; Davorin Šajnovič, kand. agr.

Koncert društvene godbe vrši se jutri 21. t. m. od 8 do 12. ure zvečer pri »Lloydus«. Člani društvene godbe so vstopnine prosti, nečlani plačajo 40 vin.

Tatvina. Ranzingerjevemu hlapcu Gustavu Weberju so bili dne 18. t. m. ukradeni črevlji, katere je imel na vozlu, ki ga je bil pustil stati na Tržaški cesti. Policia je tuštu na sledu.

Vlom. Dne 19. na 20. t. m. med 10 in 11. uro zvečer je vlomil neznan tat in Plankarjevi gostilni na Dolenski cesti štev. 53 okno, skozi koje je prišel v sobo in tam vlomil dva predala pri omari ter pokradel nekaj cigaret in 50 vin. denarja. Tat je dosedal neznan.

Belavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 20 Hrvatov, nazaj jih je prišlo 37, v Hebih je pa odšlo 21.

Izgubila je Jožef Richterjeva denarnica, v kateri je bilo 20 K 10 vin. denarja.

Hrvatske novice. Velik požar v Ogulinu. Parna žaga bratov Neuberger je zgorela z vso veliko zalogo. Škoda znaša 600.000 kron.

Bančni guverner vitez Bilinski se je mudil te dni v Zagrebu ter si ogledal razne denarne zavode in industrijska podjetja.

Velikotatvino zlatnine, srebrnine, denarja in obleke sta izvršili pri goštinčarju Höschu v Zagrebu pri njem službujoči Jožef Zupanc iz Celja in Ana Meljak iz Ljubljane ter izginili iz Zagreba.

Štrajk na zagrebškem vseudišču. Danes je minulo leto, ko je polica vdrila v hrvatsko vseudišče.

Za kršeno pravo in za čast vseudišča se je uvelia takoj akcija od strani dijašča in akad. senata.

Ker vladu na tozadovne proteste še do danes ni odgovorila, je sklenilo celokupno dijaščo, da na obilnicu tega dneva ne pride noben dijak na vseudišči niti k predavanjem, niti k kakemu drugačnemu opravilu.

Roparski humor. V Novi Hroščenki pri Brnu so trije potepuhni umorili in oropali zakonsko dvojico Vahala, ki sta se vrnila šele pred kratkim iz Amerike. Roparje so prijeli.

Češki Sokoli na Francoskem. Včeraj je odšla iz Prage deputacija 36 mož čeških sokolskih društev v Aras, kjer se vrši o Binčkih velika francoska telovadna slavnost.

Ustrelil se je sekcijski načelnik v italijanskem vojnem ministru general Frederico Morozzo della Rocca, kakov pravi v pismu, ker je vesel, da more oditi s sveta, ki se mu gnusic.

Ameriški doktorat zobozdravnikov. Nemško državno so

dišče je izreklo, da pomeni doktorski naslov, kakršen se pridobi na ameriških zobozdravniških visokih šolah,

umazano konkurenco ter se tak na

slav po celi Nemčiji prepove. S tem je zadeh 326 zobozdravnikov in zobnih tehnikov.

Nova železniška zveza med Avstrijo in Bavarsko. Bavarski deželni zbor je dovolil, da se pri Waldkirchen nadaljuje železnica iz Šumave po Bavarskem. Železnišca se začne graditi prihodnje leto.

Dva ameriška milijonarja. Pericaris in Varlyja, so vjeli marokanski morski roparji ter zahtevajo za nju visoko od kupnino.

Mačke v Port Arturju. Neka ruska dama, ki se je ravno kar vrnila iz Port Arturja v Petrograd, pripoveduje, kako je učinkovalo bombardiranje trdnjave na mačke. Pod njenim oknom na nasproti hiši se je pri vsakem bom-

bardiraju zbral pet mačk. Pri vsakem strelu iz topa — bum, bum! — so se vzpel na zadnje noge ter niso bile sicer prestrašene, pač pa razjarjene. Ko je potem priživila bomba po zraku — iiii! — razvela se je med mačkami buda bitka. Planile so druga na drugo, skakale in puhalo so okoli, kakor mali tigri, kakor da bi druga drugo delalo odgovorno za streljanie tam sunči. Ko so se nateple, polegle so utrujene, dokler se ni zopet začela grmenje topov.

Rusi v japonskem ujetništvu. Car je naprosil francoskega poslanika v Tokiu, ki tam zastopa ruske interese, naj poskrbi, da russki vojni ujetnikom ne bo ničesar manjšalo v telesnem in duševnem oziru. V razvedrilu jim naj priskrbi ruski knjig in časopisov.

Sočutna dama. Na pariškem pokopališču Pére-Lachaise je bilo že dolgo časa opazovati mlađo damo v žalni oblike z dolgim pajčolatom. Kakor hitro se je približal kak sprevid, pomešala se je med žaljučo ter pretrajljivo ihelja. Po pogrebu je njenata tuga naraščala, da je glasno jokala in se v bolečinah zvijala. Navadno so se ljude zbrali okoli nje, jo tolazili in ji pomagali domov. Redno pa je spremjevalec izginil denar, ura ali zlatnina. In žaljuča dama je bila prva, ki se je pritožila, da je okradena. Hodila je tudi k takozvanim sedminam po pogrebu ter spremno nadaljevala svoj posel. Postajala je čimdalje prednjejša, kar jo je končno tudi ujelo. Nedavno so pokopali ženo nekega bogatega trgovca. Mlada črna dama je operirala s posebno srečo. Pred izhodom s pokopališča jo je od samega jokanja začel lomiti krč. Žalostni vdovec je bil ginjen nad tolikim sožaljenjem, pristopil je k dami ter jo vprašal, kdo da je. Komaj je mogla izgovoriti: »Vaša žena je bila moja najboljša prijateljica v skupnem vzgojilišču« in zopet je začela pretresljivo ihteti. Vdovec se je zbal za njeno zdravje ter ji ponudil voz, da jo popelje na dom. Toda vožnja se je zelo raztegnila, zakaj tudi vdovec je bil potreben tolaziba. Ko se je drugo jutro zbral

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kuraj dunaj. berze 19. maja 1904.

Založbeni papirji.

Denar Blago

4 1/2% majeva renta	99 35	99 55
4 1/2% srebrna renta	99 25	99 45
4% avstr. kronska renta	99 40	99 60
4% " zlata	118 45	118 65
4% " ogrska kronska "	97 40	97 60
4% " zlata	117 40	117 60
4% posojilo dežele Kranjske	100 -	100 75
4% posojilo mesta Split	100 25	101 25
4% Zadej	100 -	100 -
4% bos.-herc. žel. pos. 1902	100 35	101 35
4% češke dež. banka k. o.	99 75	100 15
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101 80	102 60
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 60	107 60
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	101 -	102 -
4 1/2% dež. hr. " ogrske cen.	100 50	101 50
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100 -	100 60
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100 -	101 -
4 1/2% obl. češke inđ. banke	99 75	100 -
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	99 50
4% prior. dol. žel.	99 80	100 -
5% " juž. žel. kup. 1/1/	293 75	295 75
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101 -	102 -

Srečke.
Srečke od l. 1864 . . . . . 185 - 190 -
" " 1860/1 - 182 - 184 50
" 1864 . . . . . 260 - 263 50
" tizske 161 20 163 20
zem. kred. I. emisije . . . . . 293 - 304 50
" II. . . . . 292 - 298 -
" ogr. hip. banke . . . . . 2'9" - 275 -
" srbske à frs. 100 - . . . . . 93 -
turške . . . . . 129 25 130 -
Basilika srečke 21 10 22 10
Kreditne . . . . . 45 - 47 4 -
Inomoške . . . . . 80 - 83 -
Krakovske . . . . . 77 - 81 -
Ljubljanske . . . . . 68 - 72 -
Avst. rud. križa 53 60 55 60
Ogr. Rudolfove 29 25 30 25
Salzburgske . . . . . 66 - 71 -
Dunajske kom. . . . . 75 - 80 -
Dunajske kom. . . . . 50 3 - 51 3 -
Dežnice.
Južne železnice 78 50 79 50
Državne železnice 637 25 638 25
Avstr.-ogrskie bančne delnice . . . . . 1610 - 1620 -
Avstr. kreditne banke 639 50 640 50
Ogrske . . . . . 752 - 753 -
Živnostenske 249 50 250 50
Premogokop v Mostu (Brüx) . . . . . 623 - 633 -
Alpinske montane 413 75 414 75
Praške žel. inđ. dr. . . . . 1995 - 1999 -
Rima-Murányi . . . . . 490 - 491 -
Trbovljske prem. družbe . . . . . 292 - 298 -
Avstr. orožne tovр. družbe . . . . . 479 - 484 -
Češke sladkorne družbe . . . . . 155 - 157 -
Vatene.

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 20. maja 1904.
Termin.
Pšenica za maj 1904 . . . . . 50 " , 8 26
" oktober 1904 . . . . . 50 " , 8 59
Rž " " oktober . . . . . 50 " , 6 77
Koruzna maj 1904 . . . . . 50 " , 5 28
" julij 1904 . . . . . 50 " , 5 35
Oves " oktober . . . . . 50 " , 5 65
Efektiv.
20 vin. više.

Tuge polni naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem prežalostno vest, da je naša nepozabna soproga, oziroma sestra, gospa 1457

Nežika Lenček

soproga zavarovalnega uradnika

v četrtek, dne 19. aprila 1904, ob polu 2. uri popoldne, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi, mutni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Traplo predrage pokojnico se bode v soboto, dne 21. maja, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 1, prepeljal na pokopališče pri Sv. Krištofu k zadnjemu počitku.

Svetje maše za rajnko se bodo brale v raznih cerkvah.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, dne 19. maja 1904.

Ignacij Lenček, soprog.

Katarina Suva, Marija Čeledin,

Frančiška Repina, sestre.

Bernardinskega psa

10 mes. starega, velikega, z dolgo dlako proda pekovski mojster Cizaj v Ljubljani, Vodmat, Dunajska cesta.

Stanovanja

in sicer eno s 5 sobami v I. nadstropju in eno z 2 sobama v II. nadstropju v Kolodvorskih ulicah; daje eno stanovanje z 2 sobama v dvoriščnem traktu v Sodnijskih ulicah

se oddajo za 1. avgust.

Več se izve pri kamnoseku Vodniku v Ljubljani. 1351-4

V NAŠI ZALOGI JE RAVNOKAR IZŠLO IN PRIPOROČAMO KOT DRAGOCENO BINKOŠTNO DARIL

ANTON AŠKERC ČETRTI ZBORNIK POEZIJ

246 STRANI 8°. CENA BROŠIRANO 3 KRONE 50 H, ELEGANTNO VEZANO 4 KRONE 50 H.

IG. pl. KLEINMAYR & F. BAMBERG
KNJIGARNA, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG.

1437-3

Panama- in Manila-klobuki za gospode

od gld. 2-80 naprej

so pristni naprodaj pri

C. J. Hamann-u

trgovina s perilom in z modnim blagom

Mestni trg št. 8. 1436-3

Špecialitete v kravatah. Ovratniki. Manšete.

POLETNE

Čipke. 1
Veznine.
Svilnato blago.
Pajčolani.
Predpasniki.

NOVOSTI

SO DOŠLE!

Moderci.
Rokavice.
Trakovi
in lišči
vsake vrste.

ERNEST SARK

Star. trg št. 1.

Damski pasovi. Posamentirje. Čipkasti ovratniki. Čepice.

Samo še do 23. maja 1904 priložnost za nakup.

Turške, perzijske preproge

Haggi Giorgio iz Trsta

Ljubljana, Dunajska cesta št. 20

(Hribarjeva hiša).

Velika izbera podnih, prevlečnih in dekoracijskih preprog, dalje Karamani-zastorov, prevlek za zofe itd. Vse navedene vrste so v zalogi v vseh veličinah.

1405-6 Z odličnim spoštovanjem

Pascal Aïdinyan (sin).

Opozarjam p. n. občinstvo na to, da naša firma nima agentov in sploh svarimo pred nakupom od krošnjarjev, ker je krošnjarsko prodajanje prepovedano in je bilo občinstvo že pogosto prevarjeno.

Zamoljava in ekskomptejo

izbruhnje vrednostne papirje in

vnovčuje zapalo kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavice.

Ekskompt in inkasso menio.

Borsna naročila.

Sprejmejo se

pod jako ugodnimi pogoji

solidni in spretni

zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošiljajo pod

"zavarovalni potovalci" na upravn

ništvo "Slov. Naroda". 921-14

Botri in botrice!

Priporočam veliko zaloga

birmanskih

dari

kakor

ure, verižice, uhane, broške,

zapestnice, prstane itd.

Srebrna remonto-cylinder-ura od gl. 4-50 naprej.

(Ženska) " 4-50 "

Srebrna verižica " 1 - "

Za obilna naročila se priporočam

z odličnim spoštovanjem 1427-4

FR. P. ZAJEC

urar v Ljubljani, Stari trg št. 28.

5-114

Za svojo dobro vpeljano in renomirano ter na jako živahnem prostoru mesta se nahajajočo

1461-1

gostilno

iščem pod ugodnimi pogoji spretne gostilničarja na račun, česar soproga je dobra kuharica. — Odda se za 1. avgust. — Zahtevam nekoliko kavejce.

Ivan Škerjanc, gostilničar in posestnik
Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 6.

Ponudbe ali natančne poizvedbe v prvem nadstropju pod navedenim naslovom.

5-114

Praktično birmsko darilo!!

Oblačila za dečke, najfinje izvršena, po čudovito nizkih cenah v največji izberi.

Kapamacsija & Bondy. Oroslav Bernatović.

Angleško skladisče oblek

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

1442-3

Salonska oprava

in otoman

se po nizki ceni proda.

V-č pove Ivan Galé, Tržaška

cesta štev. 2. 1292-14

Oblike za *

* * birmance

v največji izberi

po najnižji ceni

priporočata 1599 6

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja